

Draga knjižničarka,
kot vedno, je bilo tudi to medgeneracijsko branje čudovito.
Hvala, da nas učite in nas vsakič znova popeljete v svet branja.
P.S: Nisem tu samo zaradi peciva 😊
(mlada bralka)

Priloga 1:

MG skupine: branje in pogovor o izbrani knjigi

MG skupine so imele 124 bralnih srečanj. Gre za skupine mladih bralcev (največ 3. triletja OŠ) in odraslih (učiteljic in učiteljev, (starih) staršev in drugih odraslih); izberejo skupno knjigo, jo preberejo in se potem pogovarjajo o njej, enakovredno izmenjajo svoje bralne vtise in mnenja, ponavadi poglobijo pogovor tudi s svojimi izkušnjami in se širše pogovarjajo o temah v knjigi. Na ta način prispevajo h boljšemu razumevanju besedil, hkrati pa poglobljajo medosebne odnose. Otroci si želijo, da bi si njihovi starši vzeli več časa za takšne skupne pogovore o knjigah; starši zvedo marsikaj o svojih otrocih; učitelji se čudijo tehtnemu razmišljanju učencev, ti pa spoznavajo svoje učitelje kot bralce.

Na 57 srečanjih so brali 13 različnih naslovov knjig, 5 pa je bilo uvodnih pogovorov o pomenu branja, poteku projekta idr. Na 62 (t. j. na polovici) bralnih srečanjih pa so brali in se pogovarjali o 62 različnih naslovih knjig.

12 x: Damijan Šinigoj: Kjer veter spi (202 mladih in 126 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Knjiga jim je bila všeč, hitro in na mah so jo prebrali, zdela se jim je zanimiva in prav nič dolgočasna. Mislili so, da se bo zgodba vmes (sodi z nevarnimi snovmi v jami) spremenila v kriminalko. Razmišljali so o Ireni in Blažu; všeč jim je bil njun način dviganja morale med iskanjem izhoda iz jame (kljub težki situaciji sta ohranila humor). Pisateljev slog pisanja se jim je zdel zelo posrečen. V spominu jim je ostalo pojasnilo, od kod poimenovanje prasica za jamarsko tovarno vrečo. (2) Knjiga jim je všeč, čeprav so imeli na začetku težave – niso vedeli, kako sta obe zgodbi (zgodba, ki se dogaja zunaj in zgodba, ki se dogaja v jami) povezani. Ko so prebrodili te težave, so knjigo prebrali na dušek. (3) Knjiga jim je bila zelo všeč (napeta, aktualna, zanimive teme) in so bili veseli, da so jo lahko obdržali. (4) Zgodba jim je bila napeta in zelo zanimiva, spoznavali so podzemni svet, poklic jamarskega reševalca in predvsem opremo jamarjev. (5) Bili so navdušeni, besedilo jih je vleklo k branju, bilo je dovolj napeto. (5) Zgodba se jim zdela berljiva, ampak preveč predvidljiva, predvsem konec. Opisi so se jim zdeli preveč nerealni (razmesarjen pogrešanec v jami, ki je bil v resnici samo star rdeč naslanjač). Začetek in konec zgodbe se jim je zdel napet. (6) Knjiga se jim je zdela zanimiva. Imeli bi kar nekaj vprašanj za pisatelja, saj so želeli podrobneje spoznati nekatere vpletene v zgodbo. (7) Devetošolkama se je zdel zanimiv razvoj odnosa med Blažem in Ireno. Presenetila ju je njuna jamarska pustolovščina in pogum, ki sta ga pokazala ob iskanju izhoda iz jame. Zanimiva se jima je zdela tudi reševalna akcija. (8) Vsi trije devetošolci so imeli težave pri

branju zaradi preskakovanja dogodkov in jim ta slog pisanja ni všeč. **Odrasli.** (1) Knjiga jim je bila všeč, za učence 3. triletja manjka napetih in sproščenih knjig. (2) Bralke so bile presenečene nad temo, saj ni običajno, da bi brali romane o jamah, jamarstvu. Pozitivno so ocenile tudi slog pisanja avtorja in jezik. (3) Bralcem se je zdel zanimiv slog pisanja, saj odlično podpira pustolovsko dogajanje. (4) Menili so, da je preplet dveh zgodb napisan zelo dobro; pritegnila jih je zgodba, ocenjujejo, da je v nekaterih segmentih knjiga poučna. (5) Pohvalili so avtorja, da je znal na ekološke probleme opozoriti nevsiljivo. (6) Učiteljice in strokovne sodelavke so knjigo opisale kot zanimivo mladinsko branje, ki učencem razširi obzorje na področju jamarstva. Veliko novih izrazov je razširilo tudi besedni zaklad starejše generacije. Predvsem so se dotaknile odnosa starši – otroci. Bile so na različnih straneh, kako bi odreagirale ob izginotju otrok, tako kot so tudi starši obeh otrok odreagirali različno. (7) V knjigi je pisatelj zelo dobro predstavil in prikazal delo jamarjev, njihove iskalne in reševalne akcije, same jame ter požrtvovalnost prostovoljcev. Zanimiv se jim je zdel jamarski žargon. Čudno se jim je zdelo, da reševalci ves čas sploh niso opazili Ireninega motorja. Pripovedovali so o svojih izkušnjah z jamami in o občutkih ob padcu v jamo, ki na srečo ni bila globoka. Prebirali so zanimive misli iz knjige, ki so si jih med branjem izpisovali oz. zapomnili. (8) Zgodbo so sprejeli kot izredno napeto pustolovščino. Ker se je srečanje zgodilo nekaj tednov po tem, ko so iz Križne jame tudi v resnici reševali družino, sta bila potek reševalne akcije in spoznavanje jam za bralce še bolj zanimiva. **Koordinatorice:** (1) Srečanje je bilo izjemno sproščeno in veselo. Knjiga je bila po večini vsem všeč. Pogovarjali smo se o vseh temah, ki se jih avtor dotakne v knjigi. Uvod v srečanje smo popestrili z viharjenjem možganov. (2). Vsak je želel povedati svoje mnenje. (3) Kar same od sebe so se odpirale najrazličnejše vsebine, o katerih delo govori (jamarstvo, odnosi v družni, samomor, odgovornost, vestnost). (4) Pomembno je, da se na vodenje pripravi vnaprej, za mlade bralce je pomemben pogovor (ker je tega pri pouku malo). (5) Pridružili so se tudi učenci, ki knjige niso prebrali, na srečanju so brali odlomke iz knjige. (6) Ponovno smo slišali nekaj modrih misli naših upokojencev ter bili deležni njihovega pristnega in doživetega pripovedovanja o lastnih doživetjih, česar se vedno znova razveselimo. (7) Naše srečanje je bilo uvrščeno v koledar dogodkov 44. meseca kulture Občine Ilirska Bistrica, na kar smo posebej ponosni. (8) Odrasli krajani so bili presenečeni, ker česa takega še niso doživeli, knjiga jim je všeč. (9) Vsako srečanje je bolj sproščeno in povezanost med generacijama bolj očitna. Opazila sem, da udeleženke pogosteje obiskujejo knjižnice. (10) O knjigi smo se skupaj s profesorico geografije pogovarjali pri pouku geografije, dijaki pa so knjigo predstavili tudi tako, da so naredili plakate, ki smo jih razstavili v avli šole. Dijakom je svet jam tuj, sami si nikakor ne bi upali iti v jamo in bi šli namesto tega raje na bazen ... Zgodba se jim je zdela zanimiva, ker ima duhovite vložke, hkrati pa so se naučili tudi nekaj o kraškem svetu. Napisali so obnovo, kjer so morali dodati vsaj pet geografskih podatkov, ki so se jim zdeli najbolj zanimivi. Knjigo bova s profesorico geografije tudi drugo leto vključili v branje, saj imajo prvi letniki v učnem načrtu kraški svet in branje romana tako tudi povezano z učnim načrtom.

8 x Igor Karlovšek: Preživetje (65 mladih in 50 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Knjiga jim je bila všeč, je berljiva. Veliko smo se pogovarjali o odločitvah in dokazovanju. Strinjali so se, da je vedno na prvem mestu šola, nato šport ali druge dejavnosti. (2) Navdušeni, navdušeni, zdelo se jim nenavadno, da se najstnik odloči za takšno

preizkušnjo. Večino je najbolj pritegnil prvi del knjige. (3) Knjiga jih je nagovorila, zdela se jim je napeta in je niso mogli odložiti. Izvedeli so marsikaj novega. Sami nimajo veščin, ki bi jim omogočale preživetje v naravi. (4) Učenke so srečanje pohvalile in so zelo aktivno sodelovale v pogovoru. Knjiga jih v primerjavi s prejšnjo (Kjer veter spi) ni tako navdušila, a vseeno odpira veliko tem, o katerih so se razgovorile. 5) Navdušeni so bili nad vsebino in napeto pripovedjo, vseeno pa so nekateri kritično izpostavili predvidljivost in se spraševali o nujnosti kriminalnega dela romana. Literarno delo so primerjali z delom Kjer veter spi, ki smo ga obravnavali na našem prvem srečanju. **Odrasli:** (1) Presenečeni so bili, koliko tem odpira: krmarjenje med športom in šolo, odnosi s starši in med starši, prijateljstvo, dokazovanje, iskanje identitete, sprejemanje odločitev, čustva. (2) Knjigo so prebrali na dušek, zelo jih je pritegnila. Izpostavili so, da krmarjenje med vrhunskim športom in šolo velikokrat terja davek. Razgovorili so se tudi o tem, kaj njih žene, da vztrajajo. (3) Zdela se jim je zanimiva, na trenutke znanstvena fantastika. Ne predstavljajo si, da bi svoje otroke tako spustili v divjino. Veliko so premišljevali tudi o maminem pogumu. Hrana, ki jo je užival Simon jim ni blizu. (4) Večinoma so na srečanja prihajale mame (tokrat je bil tudi en oče), ki so se vživele v zgodbo in povedale, da svojega otroka ne bi nikoli pustile v gozd. (5) Ena udeleženka je bila ista kot na prejšnjem srečanju in tudi tokrat je povedala, da zelo rada bere mladinske knjige, saj ima vnuke, s katerimi se o prebranem tudi pogovarja. Učenke je spodbujala k pogovoru, povedala tudi marsikaj o sebi in o svojem doživljanju prebranega. Drugi udeleženec je bil bolj zadržan, vendar je tudi on aktivno sodeloval v pogovoru, ki sem ga vodila s pomočjo vnaprej pripravljenih iztočnic. **Koordinatorica:** (1) Mlade in odrasle bralke so bile navdušene. Pogovor o knjigi je bil lep voden in usmerjen v razmišljanje o različnih plasteh razumevanja sporočil knjige in pojma preživetje. (2) Knjiga da ogromno pomembnih izhodišč za pogovor. (3) Srečanje je bilo zelo razgibano; tako mlajši kot starejši kar niso hoteli nehati govoriti. (4) Neobremenjeno smo se pogovorili o delu, povedali vsak svoje mnenje. Mladi bralci so bolj sproščeni kot pri pouku, prav fino se jim zdi, da lahko svoje misli delijo z odraslimi. Zdi se, da želijo biti enakovredni bralci in sogovorniki. Ponosni so na to, da so lahko. Vsekakor bom s projektom nadaljevala, če nas boste obdarovali s knjigami ali ne. (5) Knjigo so prebrali še štiri učiteljice in pet učencev, ki pa se zaradi bolezni in nepredvidenih obveznosti srečanja niso mogli udeležiti, so pa sporočili svoja mnenja, ugotovitve, ki sem jih posredovala na srečanju. (6) Še eno nepozabno druženje, kjer se je pogovor sproščeno prepletal med obema generacijama. Učenke so se popolnoma sprostile in celo želele slišati mnenja odraslih o določenih situacijah, ki so bile predstavljene v knjigah. Želele so mnenja učiteljic o pravilnosti ravnanja staršev v odnosu do svojih otrok. Taka druženja se morajo nadaljevati in razširiti na širšo populacijo. (7) Tokratna bralna čajanka je potekala v nekoliko okrnjeni izvedbi, saj je nekaj učencev, ki so knjigo sicer prebrali, ravno tisti dan manjkalo v šoli. Bilo je precej očitno, da bralcev knjiga vsebinsko ni prepričala, ravno zato pa so se bolj razgovorili o svojih lastnih izkušnjah: odnosih med starši in otroki, izzivih, naravi itd. (8) Udeleženke sem prosila, naj se postavijo v vrsto po datumu rojstva, nato sem jih po vrsti razdelila v pare. Za pogovor o knjigi sem uporabila didaktično gradivo Anite Dernovšek. Vsak par je iz vrečk z izzivi in resnicami izvlekel eno resnico in en izziv. Na list sta udeleženca napisala odgovore. Sledilo je poročanje. Pogovorili smo se tudi o novih spoznanjih o preživetju v naravi (kaj vse je možno jesti, kako narediti ogenj ...) in pomisleke, kateri od nas bi si upal sprejeti izziv kot Simon. Vzdušje na srečanju je bilo zelo prijetno. Vsi si želijo sodelovanja tudi v naslednjem letu.

6 x: Lučka Kajfež Bogataj: Planet, ki ne raste (93 mladih in 23 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Knjigo so težko brali, saj je veliko podatkov, strokovnih izrazov, a so kljub temu lahko dobili koristne informacije. Pravijo, da se o podnebnih spremembah in varstvu okolja ne pogovarjajo z vrstniki, a se jim zdi tematika zelo pomembna. Tematike ne zasledijo na družbenih omrežjih, le ob večjih posledicah podnebnih sprememb (npr.: poplave). (2) Učenci so bili presenečeni nad dejstvi, ki jih je avtorica predstavila v knjigi. Predvsem jih skrbi onesnažen zrak. Eden izmed učencev je citiral avtorico – Marsikdaj človek pomisli, da je najmočnejši, a to ni res. Z veseljem so rešili križanko, povezano s prebrano knjigo, ki jo je pripravila koordinatorka. (3) Ena od devetošolk je imela pred srečanjem idejo, da bi se igrali družabno igro. Podlago zanjo je naredila ona, vprašanja koordinatorka. Mladi so se pri igri zabavali in zapisali zelo ozaveščene novoletne zaobljube za naš planet. **Odrasli:** (1) Tudi njim je šlo branje težko od rok, a kot pravijo, so se naučili nekaj novega in se strinjajo z učenci, da se o varstvu okolja in posledicah podnebnih sprememb premalo pogovarjamo. Odrasle je zanimalo tudi, kaj otroci menijo o tej tematiki, kakšen odnos imajo do okolja. (2) Bili so navdušeni nad poglobljenim razmišljanjem učencev. Večina jih je prej ocenila, da bo knjiga prezahtevna za mlade, zato so jim ob koncu čestitali in jih pohvalili. (3) Bili so kritični do vsebine knjige, ker je že zastarela in so aktualni podatki drugačni. Sicer pa se je njihova začetna zadržanost do igranja hitro spremenila v zabavo. Z aplavzom so pohvalili devetošolko za zamisel družabne igre. Razvila se je zanimiva debata o rabi ekoloških čistil, pomivalnih strojev, sončne elektrarne. **Koordinatorica:** (1) Knjiga, ki smo jo obravnavali, je bila drugačna od prejšnjih, kljub temu smo vsi odnesli veliko in za nami je še eno nadvse uspešno medgeneracijsko srečanje. (2) Presenetilo me je, da smo se kljub temu, da se nas je malo udeležilo srečanja (bolezni, tekmovalja itd.), o knjigi in temah, ki jih odpira, pogovarjali več kot uro in pol. Okolje in podnebne spremembe segajo na vsa področja. (3) Knjiga je napisana v razumljivem jeziku in zato vsakomur pomaga doumeti razsežnosti človekovih vplivov na okolje. Brali so jo dijaki 2. letnika zdravstvene nege. Brali so po skupinah in se pogovarjali o določenih temah: podnebne spremembe, zakisanje oceanov, tanjšanje ozonske plasti, biotska raznovrstnost in stanje ekosistemov, raba vode, ... Izdelali so tudi plakate, kjer so predstavili dejstva, vzroke in posledice za prihodnost. Nato smo se o knjigi skupaj pogovarjali z dijaki, celim razredom in profesorico naravoslovja. Vsaka skupina je tudi predstavila svoj plakat drugim dijakom in profesoricama v razredu. Cilj je bil spodbujanje branje in ozaveščanje o okoljski problematiki, vse skupaj pa sem navezala oziroma smo dogodek obeležili 22. aprila, ko je svetovni dan Zemlje in 23. aprila, na svetovni dan knjige in avtorskih pravic. V avli šole smo pripravili tudi knjižni sejem rabljenih knjig.

5 x: Mate Dolenc: Kako dolg je čas (63 mladih in 44 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Knjiga se jim je zdela zelo zanimiva, saj je razdeljena na dva dela, v njej pa nastopajo večinoma živali. Všeč jim je bila zato, ker so zgodbe kratke in pogosto smešne. Včasih so kakšno zgodbo malo težje razumeli. Predvsem so se jim zdele zanimive teme, ki se dotikajo narave (morja, hribi, Slovenija), varovanja okolja in živali, ki imajo v zgodbah človeške lastnosti. (2) Učencem so bile zgodbe všeč. Nekateri so sami ljubitelji morja, zato so jim bile bolj všeč morske, nekim drugim pa bolj kopenske zgodbe. Učenci so se bolj kot odrasli vživeli v vloge živali, zgodbe so razumeli bolj domišljijsko kot odrasli. (3) Bolj so jim

bile vseč morske kot kopenske zgodbe. (4) Učenke so se pogovarjale bolj sproščeno, nekatere so rekle, da so vmes kar pozabile, da se pogovarjajo z učiteljicami. Odrasle bralke so izpostavile, da je zanimivo, kako ista zgodba popolnoma različno nagovori svoje bralce. Srečanje smo sklenile z mislijo, da imajo res vsake oči svojega malarja. (5) Bralci so razmišljali, da jim ob branju čas hitro mine in da je dolžina časa zelo relativna glede na to, kaj počnemo in v kakšnih okoliščinah. **Odrasli:** (1) Starši so se strinjali, da so jim bolj všeč kopenske zgodbe. V sporočilih so prepoznali satiro, tudi politiko, zgodbe so aktualizirali in jih primerjali z vsakdanjim življenjem. (2) Tudi odraslim so bile všeč kratke zgodbe, ob katerih so se včasih na glas nasmejali. Prebrano jim je bilo zelo zanimivo, saj poleg naravovarstvene tematike, trajnostnega razvoja, sprememb skozi leta, zgodovinskih ozadij ... zgodbe na duhovit način prikažejo tudi politiko in medosebne odnose, ki dopuščajo lastno interpretacijo in dajo misliti. (3) Življenje je kratko, čeprav se ti kot mlademu zdi, da bo dolgo trajalo; radi berejo krajše zgodbe, ki so družbeno kritične, hudomušne, satirične. **Koordinatorica:** prijetno kramljanje ob prebrani zgodbi; slovenistka je predstavila desetletno Odisejevo potovanje na Itako. (4) Veliko so izvedeli o pisatelju (razgledan, ljubitelj narave in živali, potapljač, popotnik ...) **Koordinatorica:** (1) V uvodu smo pogledali kratek posnetek, v katerem se predstavi pisatelj. O knjigi smo se pogovarjali v dveh delih, najprej o morskih in nato o kopenskih zgodbah. Udeleženci so bili razdeljeni v skupine. Vsaki skupini sem pripravila seznam prebranih zgodb, da so jih lažje priklicali v spomin. Vsak bralec je izbral po tri zgodbe iz vsakega dela, ki so mu bile najbolj všeč; utemeljevali smo izbiro; razpravljali smo o temah, ki jih opisuje pisatelj. (2) Šlo je za dinamično srečanje, saj so udeleženci po knjižnici iskali razlago gesel, gesla (povezana z vsebino knjige) so nato vpisovali v križanko in nato navpično navzdol dobili glavno geslo (naslov knjige), sledil je pogovor o knjigi, nato pa so se skupine pomerile v retoriki – po dve skupini sta morali z argumenti zagovarjati nasprotni si trditvi; ostali so nato odločili, katera skupina je bila prepričljivejša (npr. Življenje v Ljubljani je zakon – Življenje v Bohinju je raj na zemlji). (3) Vsaka udeleženka je izbrala poglavje oz. zgodbo, ki se jo je najbolj dotaknila, jo na kratko predstavila in utemeljila svojo izbiro. Zanimivo je bilo opazovati, kako se meje med bralkami različnih generacij manjšajo. (4) Knjiga je bila izbrana na podlagi dobrih in pozitivnih izkušenj v preteklosti. Na srečanju smo skupaj na glas še enkrat prebrali dve noveli, zaradi članov DU, ki se redno mesečno dobivajo v splošni knjižnici in glasno berejo različne zgodbe, saj je dokazano, da glasno branje med starejšimi znižuje možnosti (predčasne) demence. Po skupnem branju pa smo se pogovorili o glavnem motivu – času. Zelo zanimivo je bilo izmenjati mnenja treh generacij o tem, kaj nekomu pomeni »čas«.

5 x : Cvetka Bevc: Desetka (45 mladih in 19 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Knjiga jim je bila všeč. Poistovetili so se z mlado družbo. (2) Menijo, da je knjiga pisana na zanimiv način, ker ima na začetku poglavij zapisane osebne izkaznice književnih oseb. Da je bila lahkotna za branje v primerjavi s prejšnjimi knjigami, vendar je tudi odpirala težave mladostnikov – odraščanje, ljubezen, zasvojenost. Učenci so izpostavili odnose med osebami, kako so povezani, se podpirajo, pomagajo. Izpostavili so tudi slovarček SMS znakov in poznavanje oz. nepoznavanje teh. (3) Mlade bralke so zgodbe deseterice mladih izjemno pritegnile. Ena od učenk je zaradi zasnove knjige dejala, da bi bila knjiga odlična predloga za film, ki bi si ga z veseljem ogledala. Ob branju knjige je namreč imela občutek, kot da se menjujejo scene na filmskem platnu. Učenke so bile presenečene, da je bilo v prijateljski

skupini kar deset mladih, ki so bili karakterno zelo različni. Rekle so, da se same običajno družijo v manjših skupinah, ki jih povezujejo isti interesi. Hkrati pa si v manjši skupini bolj zaupajo in se lahko pogovarjajo o problemih, ki jih težijo. Všeč jim je bilo tudi, da se knjižni junaki srečujejo s podobnimi težavami, kot one same. Mladim se je zdel zanimiv tudi slovarček SMS znakov, saj so poznale le nekatere med njimi. **Odrasli** (1) Knjiga nagovarja mlade, jim predstavlja različne aktualne teme, kjer se zagotovo najdejo tudi sami ali pa prepoznajo svoje prijatelje. Govorili smo o svojih osebnih izkušnjah in jih povezovali z dogajanjem v knjigi. (2) Knjiga nam je bila všeč, edino dogajanje je hitro in nam pokazalo, kakšen vrvež se dogaja v glavi mladostnikov. (3) Zasnova zgodbe je odrasle spomnila na Dekamerna, kjer prav tako nastopa deset mladih, ki si pripovedujejo zgodbe. Vseh teh SMS znakov seveda s kolegico nisva poznali, saj sporočila izpisujeva in namesto besed ne uporabljava znakov, razen morda preprostega :). Zanimiva se nama je zdela večplastnost knjige, saj je lahko izhodišče za razgovor o najrazličnejših težavah, s katerimi se srečujejo mladi. Zmanjkalo nam je časa za »naše osebne izkaznice«, ki sem jih po zgledu knjige pripravila za udeležence. **Koordinatorica:** (1) Knjiga je bila po večini dobro sprejeta. Nekaj učenkam je bila celo zelo všeč in tudi eni učiteljici. Vzdušje je bilo zelo dobro in sproščeno. Ob koncu so bralci še sami izdelali svoj profil. Učitelji so se morali vrniti v svoja najstniška leta. Bilo je prav zabavno. (2) Srečanje je potekalo v sproščeni debati, primerjali smo naše poglede in poglede mladostnikov; ugotovili smo, da otroci res razmišljajo in doživljajo svet čisto drugače. (3) Tema tokratnega druženja je bila odraščanje, najstništvo in vse, povezano z mladostniškim obdobjem. Izmenjale smo nekaj bralnih vtisov, predebatirale knjižne junake, se z nekaterimi poistovetile, primerjale najstništvo nekoč in danes ter uživale ob čaju in piškotih. (4) Knjiga Desetka je učenke zelo pritegnila in jih spodbudila, da so vzele v roke tudi njeno nadaljevanje, knjigo F.A.K.

4 x: Tina Bilban: 50 abstraktnih izumov (33 mladih in 19 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Knjiga jim je bila všeč, še posebej način, kako so predstavljene posamezne teme, ki niso vsakdanje. Učenci so si z veseljem izbirali teme, ki jih zanimajo, in ob tem odpirali različna vprašanja in možnost pogovora. Mnenje med otroki o posameznih izumih je bilo zelo različno, drug drugemu so pomagali pri razumevanju. Učenci so bili navdušeni nad različnimi dejstvi. (2) Knjiga jim je bila všeč, uživali so v filozofskih razmišljanjih. **Koordinatorica:** Srečanje je potekalo v sproščeni debati, predvsem mlajši bralci so uživali, ko so odkrivali svoje filozofske poglede. **Odrasli:** (1) Zelo dober način prikaza in spoznavanja različnih abstraktnih tem. Teme so prikazane na igriv način, spet drugič kot izziv. Knjiga vabi k branju tudi strokovnih knjig, ne samo leposlovnih. (2) Odrasli smo bili enotnega mnenja, da nam vsebina ni bila blizu, težko smo se prebili skozi knjigo. **Koordinatorica:** (1) Srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju, učenci so se z veseljem pogovarjali o abstraktnih stvareh, o katerih prej niso imeli posebnega mnenja, saj o tem nekateri niso veliko razmišljali. Z branjem in debato o izumih pa so se odpirale različne teme, učenci so radi govorili o svojih pogledih. Všeč jim je, da lahko prosto govorijo o knjigi, izražajo svoja mnenja, drug drugemu predstavljajo različne poglede. Lepo sodelujejo in se na srečanju dobro počutijo. (2) Bralke smo se družile ob čaju, pecivu in (lepi rdeči) knjigi, zato je bilo vzdušje tega prazničnega bralnega srečanja še posebej prijetno, čeprav ni šlo za lahкотno branje. Knjiga 50 abstraktnih izumov ponuja toliko različnih in zanimivih tem, o katerih bi lahko na naših medgeneracijskih srečanjih razpravljali vse leto.

50 abstraktnih izumov – 50 srečanj! (3) Noč v knjižnici: Izbrana knjiga je bila vsebinsko zahtevna in velik izziv že pri načrtovanju srečanja. Skrbno sem izbrala pojme, katere smo brali, da so dopuščali čim več svobode in lastne interpretacije v nadaljevanju srečanja. Učencem sicer knjiga ni bila najbolj všeč, vendar menim, da smo jo uspeli za zabaven način približati. Veliko stvari in besed jemljemo za samoumevne, čeprav v resnici sploh ne vemo, kaj pomenijo oz. koliko pomenov skrivajo v sebi. Tudi o tem smo se med srečanjem spraševali in ugotovili, da mnogo stvari ne vemo, a s tem ni nič narobe, dokler smo radovedni in odprti glav za nove izzive in znanja. Z izvedbo medgeneracijskega srečanja sem zelo zadovoljna, bilo je skrbno načrtovano in udeleženci so bili zadovoljni. Potek srečanja in film smo objavili na spletni strani šole: <https://trebnje.os-trebnje.si/2024/05/noc-v-knjiznici-2024/>

3 x: Vinko Möderndorfer: Jaz sem Andrej (26 mladih, 21 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Knjiga je bila učencem zelo všeč, ker je polna dogodivščin in napetih trenutkov. Povedali so, da je Andrej res zanimiv lik, ki ga je lahko razumeti. Všeč jim je bilo, kako se spopada z izzivi v svojem življenju, zlasti s težavami v šoli in doma. Knjiga jih je pritegnila, ker govori tudi o prijateljstvu in ljubezni, kar je mladim zelo pomembno. (2) Bili so presenečeni nad neposrednim Andrejevim opisom občutij ob prisotnosti nasprotnega spola. Izpostavili so odnos starejših do Andreja. (3) Nekateri učenci so že med branjem povedali, da se jim zdi, da knjiga ni primerna za njih in da so jim to rekli tudi starši. V knjigi naj bi bilo preveč »grdih« besed, neprimerne teme, kot so prvi poljub in prva spolnost. Na srečanju so v glavnem pohvalili knjigo in aktivno sodelovali v razpravi. **Odrasli:** (1) Del staršev je zelo pohvalil knjigo, drugi del pa žal ne. So se pa vsi lepo vključili v razpravo. Imeli so veliko zanimivih interpretacij posameznih dogodkov iz knjige. (2) Predstavili so odraščanje v svoji mladosti in odnose, ki so jih imeli s svojimi starši in starimi starši. (3) Knjiga se jim je zdela zanimiva. Menijo, da je zelo realističen in čustveno nabit portret najstnika, ki se sooča z vsakdanjimi izzivi. Knjiga je odličen material za pogovore z mladimi o njihovih občutkih in izkušnjah, saj Andrejevi zapisi odpirajo vrata do razumevanja težav, s katerimi se srečujejo današnji najstniki. Je tudi odlično orodje za spodbujanje bralne kulture med mladimi, saj je napisana na dostopen in privlačen način. **Koordinatorica:** (1) Navdušena, da sem izbrala to knjigo za naše skupinsko branje. Je odlična izbira za bralna srečanja, saj ponuja bogato izhodišče za razprave o številnih pomembnih temah, ki presegajo generacijske meje. Mladostniki so se lahko poistovetili z Andrejevo zgodbo, saj je Möderndorfer realistično in s humorjem upodobil vsakodnevne težave, s katerimi se soočajo mladi danes. Njihovi komentarji so pogosto vključevali osebne izkušnje in čustva, kar je vodilo v globoke in odkrite pogovore. Med starejšimi člani skupine je knjiga vzbudila nostalgične spomine na njihove najstniške dni. Večkrat so poudarili, kako univerzalne so teme, ki jih Möderndorfer obravnava – odraščanje, prijateljstvo, ljubezen in iskanje identitete. Navdušeni so bili nad tem, kako se knjiga dotika teh vprašanj na način, ki je hkrati dostopen in globok. (2) Veseli me, da so bili učenci gostobesedni in da so odkrito spregovorili o temah, o katerih jih je drugače sram govoriti oz. se o tem nimajo priložnosti pogovarjati (pričakovanja staršev, spreminjanje telesa v času odraščanja).

2 x: Cvetka Sokolov: V napačni zgodbi (14 mladih in 7 odraslih bralcev)

Mladi: Knjiga jim je bila všeč, zdela se jim je poučna, menili so, da se taka »zgodba« lahko zgodi vsakomur. **Odrasli:** Zgodba pripoveduje o situaciji, ki se dejansko lahko zgodi v

današnjem času, čeprav se zdi to neverjetno. Poučna zgodba, iz katere se mladi lahko veliko naučijo. **Koordinatorica:** Besedilo je precej vznemirilo bralce in vnele so se hude debate. V knjigi smo pogrešali (vsaj moralno) kazen za učitelja. Zdelo se nam je, da je 'pisateljica na strani učitelja'. Manjkal nam je moški pogled na tematiko. (...) Za nagrado gremo ob koncu šolskega leta na Muljavo v letno gledališče na ogled Jurija Kozjaka. Vse članice pa so izrazile željo, da bi pred srečanjem imeli vsaj enourni pogovor o knjigah za poletno branje.

2 x: Janja Vidmar: Elvis Škorc, genialni štor (10 mladih, 10 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Veliko je bilo govora o rabi neknjižnega jezika. Menijo, da ga je avtorica uporabila z namenom, da bi se približala mladim. Nekateri izrazi, ki jih je uporabila (bejbisiter), jim niso bili všeč. Predlagali bi ji, naj uporablja slovenske izraze oz. neposlovenjene angleške izraze. (2) Knjiga je na trenutke »zmedena«, vsebuje veliko neprimernih besed, izrazov, čeprav se bralci zavedajo, da je tak način pogovora med otroki in tudi odraslimi sedaj že pogost. Ena od bralk knjige ne bi predlagala v branje sošolcem, mogoče učencem v 9. razredu. **Odrasli:** (1) Knjiga jim je bila všeč, saj zajema aktualno tematiko. (2) Zdelo se jim je zanimiva, saj odkriva skrbi in težave odraščajočega mladostnika – govori o njegovih zadregah, kako se počuti med vrstniki, v družini, odkriva »tabu« teme, ki jih je v današnjem času veliko. Pripoved je na trenutke »zmedena«, besedišče in stil pisanja na trenutke neprimeren. Seveda pa je glavni namen knjige opozorilo, da je v današnjem času veliko mladostnikov, ki živijo v podobnih situacijah in se srečujejo z medvrstniškim nasiljem, ločitvijo, šikaniranjem ...

2 x: Suzana Tratnik: Noben glas (5 mladih in 8 odraslih bralcev)

Mladi: Učenec 5. razreda si ne predstavlja, da bi doma čakal, da bi njegova babica umrla, prav tako se mu je zdelo nenavadno, da so ob obisku umirajoče pripravili posebno pogostitev. Šestošolka je dejala, da so običajno pri obiskih vedno zraven, medtem ko so jih nekoč starši odgnali iz sobe, kar se ji je zdelo nenavadno. **Odrasli:** Tema je v začetnem delu res težka, a so bili veseli, da so tudi mlajši tako vedoželjno poslušali in brali besedilo ter bili aktivni pri pogovoru. **Koordinatorica:** (1) Čeprav je bila morda za najstnike tematika prve zgodbe težje razumljiva, so le-ti pogumno »zagrizli v kost« in vsebino s pomočjo izkušenih bralcev tudi usvojili. Tako smo se člani MG povezali. (2) Želela bi si, da bi se bralne čajanke udeležilo več učencev, a je na žalost pri tem potrebna tudi podpora staršev. Kljub temu bom še vedno izvajala bralna srečanja in spodbujala učence k sodelovanju. O poteku izvajanja bralne čajanke je vedno objavljen tudi članek na spletni strani šole <https://www.ostrzisce.si/tretja-bralna-cajanka-zopet-siri-obzorja/>

1 x: Marjana Moškrič: Sanje o belem štrpedu (12 mladih in 7 odraslih bralcev)

Mladi: Knjigo so z veseljem prebrali, ker govori o odraščanju mladih, prijateljstvu, prvi ljubezni in ima tudi elemente kriminalne zgodbe. Učence je vlekla napeta zgodba, kjer so čutili povezanost med prijatelji. Knjiga jim je bila všeč tudi zato, ker je skrivnostna. Zgroženi so bili nad nesprejemanjem drugačnosti in pripadnosti določenim skupinam (bogatejši, revni), a so začutili, da se to pojavlja tudi med njihovimi vrstniki in žal pogosto ne morejo vplivati na njihovo mišljenje. Konec se jim je zdel dober, a preveč odprt, želeli bi si nadaljevanje. **Odrasli:** Knjiga je učitelje zelo navdušila in so jo označili kot mojstrovino, ki je ustvarjena prav za MG branje, ker stvari opazujemo in doživljamo vsak iz svojega zornega

kota. **Koordinatorica:** Učitelji in učenci so se med seboj še bolj povezali in s tem zgradili še bolj trde temelje zaupanja.

1 x: Vinko Möderndorfer: Sončnica (8 mlajših odraslih in 4 starejših bralcev)

Zaposleni: Pravzaprav smo vsi drugačni. Tudi otroci v razredih so si tako zelo različni, da je včasih že kar umetnost vse voditi. **Upokojeni:** Pomembno je, da (se) vidimo, kot sta otroka videla Sončnico. **Koordinatorica:** Srečanje je vodila s pomočjo izpisanih citatov.

1 x: Neli Kodrič: Na drugi strani (4 mladi, 9 odraslih bralcev)

Mladi: Knjiga jim je bila zelo všeč, bila je ena izmed boljših, ki so jih prebrali. Opisali so »spor« med Milanom (žrtvijo nasilja) in Svitom (nasilnežem). Poskušali so se vživeti v vlogo obeh fantov. Ob t. i. kartah prijateljstva, pripomočku, ki se uporablja za mirno reševanje sporov, so razmišljali o Milanovih in Svitovih čustvih. **Odrasli:** Knjiga jim je bila zelo všeč, tematika aktualna. Roman je kvaliteten in tudi slogovno dobro napisan, avtorica zima zanimiv pristop k pisanju. Tudi oni so podali svoje videnje razlogov za vedenje in početje Svita in njegovih prijateljev. Nekateri so bili v šoli tudi sami žrtve izsiljevanja in groženj, obujali so spomine na te neprijetne spomine. Ob prebiranju knjige so se ob dogodkih, ki se odvijajo pred 2. svetovno vojno in med njo, spomnili nekaterih lastnih doživetij (ko so dobili prvi radio ipd.), na srečanju so z veseljem pripovedovali tudi o tem. **Koordinatorica:** Učenci in učiteljice z veseljem prisluhnemo pripovedovanju naših najstarejših udeležencev. So odlični pripovedovalci, pripovedujejo zelo doživeto in na humoren način. Brez njihove prisotnosti naša srečanja ne bi bila enaka!

1 x: Sašo Dolenc: Od genov do zvezd (5 mladih in 7 odraslih bralcev)

Mladi: Knjiga se jim je zdela zanimiva, doživljali so jo bolj kot enciklopedijo, nekatere zgodbe so se jim zdele zelo, druge nekoliko težje razumljive, bolj so jim bile všeč zgodbe o živalih kot o rastlinah. Najbolj se jim je v spomin vtisnila zgodba o papigi, učenju šaha in poskusu s piškoti. **Odrasli** so bili podobnega mnenja kot mladi, te knjige ne bi brali za sprostitev in užitek, ampak bolj za informiranje. Presenečeni so bili nad nekaterimi podatki, ki so jih izvedeli v knjigi. Nekateri zgodbe so se jim zdele zanimivejše od drugih, odvisno od področja.

1 x: Irena Androjna: Modri otok (9 mladih in 5 odraslih bralcev)

Mladi: Knjiga jim je bila všeč. Polna različnih tem, ki se jih dotika, s pustolovsko vsebino. Spomnila jih je na zbirko *Pet prijateljev*, ki so jo brali mlajši. Dvema učenkama je bila rahlo predolga in sta težje sledili. Dve učenki sta izpostavili, da pisateljica zelo podrobno opisuje. Všeč so jim bila imena in dogodki v knjigi. Še posebej so bralke izpostavile temo smrti/samomora, ki se je pojavila tudi na naših branjih drugih knjig, zdi se jim da je preveč zapostavljena oziroma tabu tema. Na vprašanje, ali bi se same odpravile na takšen tabor kot mladi v knjigi, so vse pritrdile. Želele bi si podobno dogodivščino, a vendar nekatere samo, če bi šla zraven tudi njihova dobra prijateljica. Želele bi si izkusiti tabor na »ne-turističnem otoku«. **Odrasli:** Knjiga je bila zanimiva, berljiva in pravo branje v poletnem času. Med branjem so se tri učiteljice spomnile na knjigo *Bratovščina Sinjega galeba*. Knjiga jih je pritegnila, zgodba je res zanimiva in dotakne se različnih tem. Poletje je ravno pravi čas za dogodivščine in doživetja. Izpostavili so temo smrt najstnika/samomor. Tema, o kateri se

večina staršev pogovarja s strahospoštovanjem ali se celo boji pogovarjati o njej. V skupini sta dve učiteljici, ki sta se srečali z izgubo otroka ob rojstvu ali kmalu po njem. Pravita, da gre za življenjske stvari, o katerih bi se bilo z mladimi treba pogovarjati, a previdno in načrtno. Sami so obujali spomine na lastne dogodivščine. Ena izmed učiteljic je prepoznala elemente fantastike in mistike drugih knjig. **Koordinatorica:** Zabavno in sproščeno druženje ob knjigi, ki napoveduje poletne dogodivščine, je hitro premaknilo uro. Všeč mi je bilo, da je bila knjiga kljub »debelini«, prav dobro sprejeta. Pogovarjali smo se o lastnih poletnih dogodivščinah, turističnim obleganjem in pozidavi vsakega koščka narave. Večina bi si želele dopust na mirnih in ne turističnih lokacijah. Še posebej učitelji so bili navdušeni na idejo tabora na takšnem otoku. Brali bomo tudi poleti.

2 x oz. v dveh delih: (1) Irena Androjna: Modri otok, Alojzij Kozar: Srebrni deček; (2) Nina Mav Hrovat: Odprejo se vrata (7 mladih in 32 odraslih bralcev)

Mladim je bilo všeč sodelovanje med generacijami. Bili so zelo ponosni, da so brali njihovi starši in stari starši. To jim je bil navdih in motivacija za branje. **Odrasli** so z navdušenjem prebirali knjige. Sproti so po e-pošti javljali in se oglašali, kako je s prebranim. Nekaterim je malce zmanjkalo časa, da bi prebrali vse knjige. Večina odraslih bralcev je takih, ki berejo za svojo dušo in to delajo z veseljem. **Koordinator:** V projektu MG branje smo letos prvič izvedli Bralno značko za odrasle. Prijavljeno je bilo 54 bralcev (zaposleni na šoli – učitelji in delavci, starši, stari starši in zaposleni na občini). Pripravili smo dve bralni čajanki. Prva je potekala v šolski knjižnici, kamor smo medse povabili domačega duhovnika, pisatelja Alojzija Kozarja ml., druga bralna čajanka pa je potekala ob zaključku letošnje bralne značke za učence, in sicer v Centru kulturne dediščine v Odrancih, kjer smo v popoldanskem delu gostili pisateljico Nino Mav Hrovat. Sledila je slavnostna podelitev priznanj. Bralno značko za odrasle je uspešno naredilo 26 prijavljenih bralcev. Prebrati pa so morali štiri knjige, od tega je bila ena Kozarjeva. **Obema koordinatorjema** je bilo delo z odraslo generacijo velik izziv in hkrati veselje. Projekt sta podprla vodstvo šole tako in lokalna skupnost (občina in župnija). Zagotovo ga bomo nadaljevali tudi drugo šolsko leto.

3 x: Maša Ogrizek: Lisičja luna, Irena Androjna: Modri otok, Janez Mušič: Zgodbe o Prešernu (61 mladih in 9 odraslih bralcev)

Mladi: Učenci so povedali, da radi poslušajo, kadar jim kdo bere, po knjigi pa iz lastnega interesa ne posežejo radi. Učenci 8. razreda so povedali, da so v stiski, kadar ima književno delo več strani (je knjiga »debela«) in da take knjige ne berejo radi. **Koordinatorica:** Večina učencev slabo in malo bere, sploh nekateri posamezniki v nekaterih razredih so izrazito slabi bralci. Od tukaj izvirajo druge učne težave pri vseh predmetih. Z učenci razreda smo izvedli branje v času razredne ure, brali smo na različne načine in se pogovarjali o prebranem.

1 x: Nataša Konc Lorenzutti; Avtobus ob treh (19 mladih in 7 odraslih bralcev)

Mladi: Učencem je bilo tako srečanje zanimivo, povedali so, da si želijo še več takšnih srečanj, da za branje doma nimajo motivacije, na srečanju pa nekatere k branju spodbudimo. Ubesedili so svoje občutenje ob branju književnega dela. **Odrasli:** Otrokom so pripovedovali o

svojih izkušnjah, pasteh in izzivih v mladosti. Ob natrpanem urniku bi si radi večkrat vzeli čas za taka srečevanja, da je MG v kraju nekaj novega, nekaj, kar povezuje ljudi, skupnost.

Koordinatorica: Prijetno druženje z otroki in starši. Prebrana knjiga ponuja različne teme, o katerih lahko steče pogovor. Vsa bralna srečanja trajajo mnogo dlje, kot jih predvidimo. Med otroki, starši in učitelji nastajajo nove vezi. Škoda le, da niso srečanja s strani staršev bolj obiskana.

1 x: Nataša Konc Lorenzutti: Gremo mi v tri krasne (4 mladi in 6 odraslih bralcev)

Mladi: Knjiga jim je bila malo težje razumljiva, ker so se včasih izgubili v razmišljanju pripovedovalcev. **Odrasli:** Problematika knjige je zelo prisotna med mladimi. Mogoče motnje prehranjevanja še niso aktualne v osnovni šoli, digitalna odvisnost pa je pereč problem že v nižjih razredih. **Koordinatorici:** Knjigo sva ponudili zadnji triadi, pa so jo prebrali le v 7. raz. Bolj primerna bi bila za učence 8. in 9. raz.

1 x: Vinko Möderndorfer: Kot v filmu (4 mladi in 4 odrasli bralci)

Koordinatorica: Na srečanju odprli številne teme – izkušnje učencev z oznako 12+ pri filmih, kako povezujejo naslov knjige z življenjem glavnega junaka in njegovo družino v zgodbi, problem alkoholizma v zgodbi, življenje brez telefona in s knjigami. Vzdušje je bilo sproščeno, razvila se je zanimiva debata. Zagotovo pa bralno srečanje z učitelji in učenci prinese neko novo dinamiko (učitelje sva namreč povabili k srečanju bralnega kluba 3. triade).

1 x: Milica Antić Gaber: Nepozabne : ženske, ki so premikale meje našega sveta (17 mladih in 2 odrasli bralki)

Mladi: Navdušile in spodbudile so jih zgodbe slovenskih žensk, ki so bile odločne in samostojne, opozorile so na to, da se ne smeš ozirati na tiste, ki ti bodo na poti do uspeha.

Odrasli: Nekatere stvari o ženskah, katerih zgodbe smo brali, že vedeli, zelo veliko pa so slišali prvič. Bila jim je všeč tema, saj si mladi širijo obzorje. **Koordinatorica:** MG branje je namenjeno učencem 8. in 9. raz. in zaposlenim na šoli. Zelo radi prihajajo in sodelujejo, so zavzeti, izražajo svoje mnenje. Je malo logističnih težav, saj branje organiziramo v času, ko so še vozači, ki jih je pri nas veliko, v šoli. V tem času pa imajo učitelji v večini še pouk in težko pridejo.

1 x: Slavko Pregl: Spričevalo (8 mladih in 8 odraslih bralcev)

Mladi: knjiga jim je bila všeč, lahko so se poistovetili z odnosom mladih do šole in staršev, manj z družbo, v kateri sta bila Matej in Lenart. Srečanja so se udeležili predvsem učenci, ki so učno uspešni in marljivi za šolo. Dejali so, da se verjetno ne bi vključili v tako družbo. Manj je bila knjiga všeč devetošolkama, češ da jima je preveč vsakdanja. Tudi onidve bi se izognili take družbe. Všeč jim je bil humoren slog pisatelja. **Odrasli:** Večina je iz vaškega okolja in tukaj se starši in učenci ne soočajo s takimi težavami kot so opisane v knjigi. Gre za bolj varno okolje kot v mestu. Ena odrasla udeleženka, ki prihaja iz mesta, je povedala, da je bilo pri njih zelo veliko takih primerov. V naši šoli je tudi valeta izpeljana v šoli in ne zunaj nje. Všeč jim je bil slog pisatelja in veliko različnih poimenovanj za denar. **Koordinatorica:** Več so o knjigi povedali odrasli kot mladi. Vsem je bilo zanimivo, ko sem jim predstavila, od kod izvirajo

različna poimenovanja za denar (jurja, čuk ...). Mlade je zanimalo, kako so včasih izgledali tolarji.

1 x: Slavko Pregl: Geniji brez hlač (5 mladih in 3 odrasli bralci)

Koordinatorica: Debatirali smo o različnih aktualnih temah, kot so: medvrstniško nasilje, ljubezen, prijateljstvo, droge in prve spolne izkušnje, tudi o šolskem časopisu, ki ga izdajamo tudi na naši šoli (Vigred) in ima že častitljivo starost. Srečanje smo sklenili z mislijo, da je mladost sicer lepa in vihrava, a da morajo tudi mladi prevzeti odgovornost za svoja dejanja.

1 x: Partljic.doc (12 mladih in 8 odraslih bralcev)

Koordinatorica: Na bralno srečanje je prišel Tone Partljič, njegov obisk je bil za udeležence srečanja presenečenje. Navdušil je vse od otrok do odraslih. Izvedeli smo marsikatero modrost, prigodo iz njegovega življenja, prebral pa nam je tudi »črtico« iz knjige *Strnišča*. Mladi presenečeni nad obiskom, starejši hvaležni.

1 x: Anja Štefan: Štiri črne mravljice (15 mladih in 3 odrasle bralke)

Mladi: Iskali so sporočila, misli, ki nam jih sporočajo mravljice, učenci niso imeli težav z iskanjem sporočil. Všeč jim je bilo, ker so zgodbe kratke in smešne. Med drugim so zapisali: z besedo se odpre nov svet / vsak dan je nov začetek / kdor ima preveč idej, naj vstaja malo prej. **Odrasli:** Mravljice skozi hudomušne kratke pogovore sporočajo veliko modrosti. Presenečene so bile, kako globoka sporočila se skrivajo v teh kratkih prigodah.

Koordinatorica: Najprej smo eno prebrali skupaj (*Dobro jutro*), nato je vsak dobil svojo zgodbo in jo prebral. Glasnemu in tihemu branju je sledil razmislek o sobivanju na tem svetu. Sporočila so učenci tudi zapisali na list. Ob koncu ure smo si jih prebrali in si tako zaželeli lep dan. Iz misli, ki so jih izpisali, smo oblikovali voščilo za prihajajoče praznike na spletni strani šole. Utrinki so bili objavljeni na spletni strani šole.

1 x: Tadej Golob: Zlati zob (9 mladih in 9 odraslih bralcev)

Mladi: Zanimiva knjiga, prebrali smo jo na dušek. **Odrasli:** Tudi njim se je knjiga zdela zanimiva in berljiva. **Koordinatorica:** Srečanje je bilo živahno, pogovor o knjigi smo združili z izletom – ogledali smo si Slovansko knjižnico in Slovensko matico ter šli na sprehod ob Ljubljani.

1 x: Lainšček, Feri: Življenje nima naslova (5 mladih in 1 odrasla bralka)

Mladi: Všeč jim je bilo, da se je veliko dogajalo (kraja blagajne, s čim jo odpreti, policija, mamin beg) in da se je knjiga lepo zaključila. Fanta Denzo Žmavca so imenovali junak, ker je trinajstletnik, ki kljub psihično bolni mami ve, kaj je prav in kaj narobe. **Odrasli:** Družinske težave Žmavčevih so se počasi razpletle. Zdi se, da bo tudi z mamo v redu.

1 x: Marko Kravos: Hiša selivka (9 mladih in 3 odrasli bralci)

Mladi: Najprej so prisluhnili pravljici, nato pa je vsak dobil eno ilustracijo iz slikanice in ob njej pripovedoval zgodbo. Zgodba jim je bila zelo všeč. Pripovedovali so, kaj jim pomeni dom. **Odrasli:** Učiteljica likovnega pouka je bila navdušena nad ilustracijami v slikanici, razložila je pomen uporabljenih barv, kompozicije. Bralke so bile enotne v misli, da je dom tam, kjer je

naše srce. **Koordinatorica:** Tematika o domu je bila odlična iztočnica za pogovor, ki se je hitro razvil, kljub temu, da so bili nekateri prvič na našem bralnem srečanju. Utrinke smo objavili na spleti strani šole.

1 x: F. Lainšček, Petelinje jajce in D. Jančar, To noč sem jo videl (15 mladih in 6 odraslih bralcev)

Koordinatorica: Med pogovorom o prebranih odlomkih se je dalo videti razlike med generacijami, npr. mlajši generaciji ni tako očitno zgodovinsko ozadje v knjigi kot starejšim in zato težje dojemajo sporočilo.

1 x: Jasminka Tihi-Stepanić: Poletje na jezeru Čiče (4 mladi in 8 odraslih bralcev)

Srečanja so se (preko ZOOM-a) udeležili tudi učenci (6) in učitelji (3) OŠ Ivana Gorana Kovačiča Vrbovsko iz Gorskega Kotarja in PŠ Moravice ter tamkajšnja upokojenka. Šoli sicer že 13 let sodelujeta v projektu Branje ne pozna meja. **Mladim** ni bila preveč všeč zaradi tragičnega konca in ker je babica delala razlike med vnukoma. **Odrasli:** težko je brati knjige, kjer se otrokom godijo krivice, nesreče in smrt. Knjiga je sicer dobro napisana.

Koordinatorica: pogovor je bil sproščen, uspešno srečanje.

1 x: Katherine Applegate: Drevo želja (6 mladih in 4 odrasli bralci).

Mladim je bila knjiga všeč, začutili so pomen narave in medsebojnega sožitja. **Odraslim** je bila prav tako všeč, pomislili so, kako nespametno posegamo v naravo, zelo čustveno.

Koordinatorica je knjigo poznala od prej, vesela, da so jo na srečanju sprejeli tako dobro.

1 x: João Manuel Ribeiro Naslov: Moj dedek, kralj majhnih stvari (6 mladi in 3 odrasle bralke)

Mladi: Učenec 4. razreda je poudaril, da je zanimivo, kako različno razumemo določene povedi literarnega dela, medtem ko je šestošolka dejala, da je bila vesela, da je glasno brala del vsebine, saj ji je bilo sprva nerodno, nato pa je strah izgubila. Učencem so bile zanimive vsebine, ki so se navezovala na stare običaje, kot je ličkanje. Dejali so, da sta vnuk in dedek zelo povezana, prav tako pa so prepoznali, da dedek uči svojega vnuka različnih življenjskih vrednot (npr. pomembnost družine, ki daje posamezniku toplino). **Odrasli** osebi veseli, da sta lahko predajali svoje znanje mlajšim, pri tem sta se tudi onidve nekaj naučili od njih.

1 x: P. Pullman: Njegova temna tvar, U. Le Guin: Zemljemorje, N. Novik: Izruvana, J. K. Rowling: Harry Potter, C. Dabos: Zrcalka, C. S. Lewis: Zgodbe iz Narnije (3 mladi in 9 odraslih bralcev)

Koordinatorica: Izkazalo se je, da imajo mladi bralci raje ta žanr kot odrasli bralci, ki najraje segajo po pustolovskih in kriminalnih romanih. Poleg tega so takšna besedila dolga in zahtevajo višjo raven bralne koncentracije. Bralci so prepoznali pomembnost dela prevajalcev in da prepoznavajo vzporednice s pravljničnimi zakonitostmi.

1 x: Kirsten Boie: Alhambra (7 mladih in 7 odraslih bralcev)

Mladi: potrebovali so približno 100 strani, da jim je knjiga postala zanimiva. Veliko je podrobnosti (imena v dveh jezikih, osebe), ki si jih je težko zapomniti. Včasih jim je bilo težko

preklapljati med dogajanjem v preteklosti in dogajanjem v sodobnem času. Od oseb sta jim bila najbolj všeč Ivana in Boston. Zanimivi so jim bili tudi predmeti, ki so v knjigi označeni za »hudičeve« (vrečica kečapa, mobilni telefon, vodnik). **Odrasli:** Nekateri opisi so zelo podrobni in včasih je bilo težko slediti. Všeč jim je bilo, kako je opisan zgodovinski vidik leta 1492, kako je predstavljen Krištof Kolumb (kot odločna oseba s toliko zahtevami do kraljice in kralja). Tudi odraslim se je lik Ivane zdel zelo zanimiv. **Koordinatorica:** ponudila sem nekaj iztočnic, potem pa je pogovor stekel sam od sebe; učenci so zelo dobro sodelovali in podali zanimiva mnenja.

1 x: Ruta Sepetys: V morju zrnca soli (10 odraslih bralk, učiteljic OŠ)

Koordinatorica: Ne glede na vse novice, vso znanje, ki ga imamo o zgodovini, ne glede na to, da lahko dostopamo do vseh informacij, je prebrano delo še vedno najboljši učitelj. Škoda, da tisti, ki jim je vojna edina rešitev, ne prebirajo takih knjig. Če jih bodo učenci, bo mogoče kakšno trpljenje manj na svetu. Na srečanje sem se temeljito pripravila tudi z izpisi dejanskih zgodovinskih dogodkov, ki so omenjeni v delu. Taka študijska priprava je terjala kar nekaj časa. Ni mi žal. Žal pa vodstvo šole tega ne vidi in se zdi, da nam, bralcem, udeležencem bralnega kluba ne želi priznati dveh ur izobraževanja po prebrani knjigi in pogovoru o knjigi. Borim se dalje in ne bom pustila, da razvrednotijo (odrasle) bralce na šoli!

1 x: Hans Christian Andersen: Jelka (22 mladih in 2 odrasli bralki)

Koordinatorica: Tokrat sem jim brala jaz, uživali so ob poslušanje pravljice. Še bolj pa ob pogovoru, ki je sledil branju. Pravljica odpira mnoge teme za pogovor o odraščanju, smislu življenja, kaj je resnično vredno. Odraslim so vedno všeč sproščena druženja z učenci, saj jih vidijo v drugačni luči.

1 x: Bajke in legende izbranih knjig (Bajka o Urškah, ki so dale kraju ime, legenda o bajeslovnem Brbuču,...) (44 mladih in 10 odraslih bralcev)

Mladi: Učencem je bil obisk Doma krajanov zelo všeč. Uživali so ob pripovedovanju zgodb ter aktivno sodelovali v pogovoru- ugibali o nadaljevanju, odgovarjali so na vprašanja, obnavljali vsebino zgodb). **Odrasli:** Predstavniki krajanov in Društva upokojencev so bili nad druženjem navdušeni. Presenetila jih je radovednost učencev, njihova aktivnost in pozornost, s katero so sledili pripovedovanju, pogovoru. **Koordinatorica:** Že to, da smo se z vlakom odpravili ven iz mesta je bil dogodek, zgodbe, ki jih pripoveduje in interpretira gospa Nevenka, upokojena učiteljica šole, je pa še prav poseben užitek poslušati. Tudi to, da so bile izbrane bajke in legende povezane z življenjem v okoliških krajih je dalo vsemu skupaj še dodatno pristnost in možnost doživljanja.

1 x: Slovenske pripovedke (Anka Peljhan, Dragica Haraminja) (13 mladih in 4 odrasli bralci)

Mladim so bile pravljice všeč. Čeprav so mnoge pravljice že poznali, še niso razmišljali o njih v povezavi s hrano. Presenečeni so bili, koliko pravljič so se spomnili iz otroštva, v katerih je omenjena hrana. Učenci nekaterih jedi, ki so omenjene v knjigi, ne poznajo. Od doma imajo učenci različne izkušnje. Ko smo govorili o repi in jedeh, ki jih pripravljamo iz nje, je bilo par učencev, ki je doma sploh nikoli ne jedo. **Odrasli:** Učiteljice so imele, pričakovano, bistveno več izkušenj s hrano in kuho. Razgovorile so se o jedeh, ki so jih v mladosti pogosto jedli,

danes pa jih učenci skoraj več ne poznajo. **Koordinatorica:** Razvil se je sproščen pogovor o pravljičah in jedeh iz otroštva. Razpletle so se tudi zgodbe. Skuhali smo kar nekaj jedi, tokrat le z besedami. Utrinke smo objavili na spletni strani.

1 x: Knjige, v katerih so zbrane zgodbe znanih in pomembnih osebnosti (Zgodbe za fante, ki se drznejo biti drugačni / Izredne ženske / 20 izjemnih punc / 20 izjemnih fantov / Zgodbe za lahko noč za uporniške punce 1 / Zgodbe za lahko noč za uporniške punce 2 / Ljudje: spremenili so svet / Znameniti ...) (15 mladih, 4 odrasli bralci)

Mladim so bile zgodbe zanimive. Izbirali so si osebe, za katere so že slišali ali so se ukvarjale s področjem / športom, ki je tudi učencem blizu. Všeč jim je bilo, da so o osebah izvedeli zanimivosti iz njihovega življenja. Zapomnili so si težave, s katerimi so se spopadali na svoji poti, npr. bolezni, učne težave, jecljanje, revščina. **Odrasli:** Učiteljice so ob branju zgodb razmišljale o ovirah, s katerimi so se srečevali posamezniki in pogumu, ki je potreben za doseganje ciljev. Bile so navdušene tudi nad sodelovanjem učencev, uživale so v sproščenem pogovoru z mladimi. **Koordinatorica:** V prvi polovici srečanja si je vsak izbral zgodbo neke znamenite osebnosti, jo prebral in predstavil drugim. Učencem je bila naloga in tema zelo všeč. Hitro so našli poznano osebnost, ki bi jo želeli bližje spoznati. Rdeča nit skupnega pogovora pa je bil pogum in želja, ki je potrebna za doseganje cilja. Za tistega, ki si upa poskusiti, ni nič nemogoče.

1 x: Knjige s kriminalnimi, detektivskimi temami (10 mladih in 4 odrasli bralci)

Koordinatorica: Srečanje je potekalo ob projektu Krimi teden v splošni knjižnici, kjer so učenci spoznavali delo kriminalistov in forenzikov, doživeli so lastno izkušnjo reševanja primera, o čemer so prej le brali v knjigah.

1 x: Antoine de Saint-Exupery: Mali princ (9 mladih in 3 odrasli bralci)

Mladi: knjiga jim je bila všeč, lahko jo razumejo na več različnih načinov, kar se je tudi opazilo skozi pogovor o knjigi. Knjiga je dragocena, saj govori o najpreprostejših, a bistvenih stvareh, mnogih življenjskih modrostih. **Odrasli:** knjigo imajo radi že od mladosti, všeč jim je bilo da so lahko izmenjali mnenja o njej z današnjimi mladimi. **Koordinatorica:** Mladi bralci prav zaradi tega že vrsto let radi posegajo po njej. Kajti v življenju se je pomembno pogovarjati med seboj in (kot je zapisal avtor) med seboj »ustvarjati vezi«.

1 x: Knjige o holokavstu: Kamenček, Tudi drevesa jokajo, Dnevnik Ane Frank, Nekje še sije sonce, Vojak z zlatimi gumbi ... (8 mladih in 3 odrasli bralci)

Mladi: Učenke so brale različne knjige na temo holokavsta, saj so ob dnevu spomina na žrtve holokavsta v šolski knjižnici pripravile knjižno razstavo z naslovom Beremo holokavst, ki so jo predstavile učencem predmetne stopnje. Knjige so se učenek močno dotaknile, kar je bilo zaznati tudi iz njihovih čustvenih predstavitev. **Odrasli:** Učiteljici in šolska knjižničarka smo se seveda spomnili naših osnovnošolskih dni, ko je bila edina knjiga na to temo Dnevnik Ane Frank. Vesele smo, da je danes nabor knjig veliko večji. Med njimi je tudi strip, tako da lahko vsak učenec najde kaj zase. Veliko pa je tudi romanov za odrasle, ki smo jih prebrale s kolegicami in so nas prav tako kot učenke globoko pretresle. **Koordinatorica:** Na naših bralnih srečanjih imamo mladi in odrasli ponavadi zelo različna menja o sodobnih mladinskih

knjigah. Na tem srečanju pa nam je bilo skupno ne le to, da so nas knjige pretresle, temveč tudi, da smo se vsi vpraševali »kako je lahko človek kaj takega dopustil«. Knjige o holokavstu so v naši šolski knjižnici vsako leto v januarju, ob dnevu spomina na žrtve holokavsta, postavljene na razstavo in ko se zvrstijo najrazličnejši dogodki ob tem spominskem dnevu, učenci kar težko čakajo, da si knjige lahko izposodijo. In čeprav Dnevnika Ane Frank ni več na seznamu priporočenih knjig v osnovnošolskih učnih načrtih, se ni bati, da ga učenci ne bi brali, saj se z Anino zgodbo seznanijo že otroci s skupnim branjem slikanice *Tudi drevesa jokajo*, ti pa čez nekaj let posežejo tudi po dnevniku.

4 x: Andrej Rozman Roza: Izbrane Rozine v akciji (25 mladih in 26 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Pesniška zbirka jim je bila načeloma všeč, niso pa razumeli vseh pesmi. Opazili so tudi, da nimajo vse pesmi ločil, da je v pesmih veliko igranja z besedami ter tudi veliko kletvic oz. vulgarnih besed. (2) Navdušeni, prebiranje pesmi jim je bilo všeč. Vsak izmed udeležencev si je izbral pesem iz zbirke, jo prebral ostalim ter predstavil, zakaj se mu je najbolj utrnila v spomin. (3) Na splošno niso najbolj navdušeni nad poezijo, običajno jo berejo le takrat, ko je to nujno potrebno. Toda tokrat jih je presenetil jezik, ki je mestoma grob, vulgaren, opušča uporabo ločil, predvsem vejic. Ob tem se je razvila debata o uporabi slenga v literaturi, ali so kletvice v knjigah primerne ali ne. Najbolj jih je navdušila *Urška*. **Odrasli:** (1) Zbirka jim je bila zelo všeč, ker so jih pesmi spomnile na literarna besedila ali pa uglasbene pesmi, ki jih poznajo. (2) Bralke so bile prijetno presenečene. Najbolj se jim je zdelo zanimivo, kako na hudomušen način pesnik ubesedi aktualne teme. Pohvalile so tudi način, kako smo pesniško zbirko obravnavali. Nad mladimi bralci pa so bile udeleženke zelo navdušene, predvsem zato, ker so videle, kako se jih lahko poezija dotakne. (3) Ob branju so se zabavali, navdušeni so bili nad pesnikovo igrivostjo, hudomušnostjo, prepesnjevanjem ponarodelih pesmi, živim jezikom. Pesnik skozi pesmi odločno kaže nasprotovanje obstoječim normam pisanja poezije v knjižnem jeziku, kar je nekatere bralke sicer motilo. Tudi ilustracije smiselno in na vabljev način dopolnjujejo besedila. **Koordinatorica:** (1) Vsaka udeleženka je prebrala izbrano pesem, pojasnila, čemu jo je izbrala in kaj ji sporoča. Vzdušje se je z vsako prebrano pesmijo bolj polnilo z umetniško energijo in kreativnostjo utemeljevanja. (2) Prav vsak od udeležencev je o zbirki oz. o pesmih nekaj povedal. (3) Presenečena nad tem, kako imajo mladi radi poezijo, predvsem tako hudomušno. Srečanje je potekalo v zelo sproščenem vzdušju. (4) Učenci zelo malo berejo poezijo (tudi odrasli povečini redkeje), zato je bila pesniška zbirka dobrodošla sprememba v projektu. Na srečanju smo brali, poslušali in si izmenjali mnenja o pesmih, besednih igranjih, jezikovnih posebnostih, zaradi katerih je Rozmanova poezija še kako živa in barvita. Razumljivo je, da so nekatere Rozmanove prepesnitve za osnovnošolce težje razumljive, predvsem ker ne poznajo izvirnih verzov oziroma njihovega konteksta, tako da tudi ironije in satire ne morejo razumeti.

2 x: Poezija slovenskih pesnikov, po lastnem izboru (17 mladih in 12 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Ideja prebiranja poezije jim je bila všeč, še posebej ker so lahko sami brskali in izbrali njim ljubo pesem. Izbrana tematika ni bila samo ljubezenska in romantična, ampak tudi realna, ljudska ter s pridihom bolečine. Povedale so, da ne vedno izbirajo romantične motiva, da so jim všeč tudi bolj žalostne, tudi na trenutke temačne vsebine. (2) Učenci so presenetili, saj so bili navdušeni, čeprav po navadi ne marajo poezije. Potrudili so se pri

izboru pesmi. Znali so tudi lepo pojasniti, zakaj so si izbrali določeno pesem. **Odrasli:** (1) Večinoma so večinoma izbirali pesmi o življenju, otrocih, novem začetku, poletju. Dobili so veliko idej in slišali veliko pesmi, ki jih niso poznali in nad katerimi so bili navdušeni. Pri pisanju s peresi so uživali. (2) Starši so pohvalili, da smo se lotili poezije. Povedali so, da so jih pesmi popeljale v mladost (srednješolska in študentska leta). **Koordinatorica:** (1) Izbrane pesmi so prebrali se o njih pogovarjali ter ob koncu s peresi in pravim črnilom zapisali na listke. (2) Srečanje je potekalo na gregorjevo, in sicer v znamenju poezije. Sami poiščemo pesem, ki nas nagovori ... Na srečanju smo prebrali vsak svojo izbrano pesem. Nekateri so se jo naučili na pamet. Po interpretaciji je vsak povedal, zakaj je izbral prav to pesem in kaj je njeno sporočilo, ostali pa smo dodali svoje mnenje ali postavili še kakšno vprašanje. Nekateri učenci so pesmi brali kar s telefonov in to se jim je zdelo povsem normalno. Večina pa je vendarle prišla na srečanje z izbrano pesniško zbirko. Izbor je bil res raznolik. Prisluhnili smo pesmim Pavčka, Grafenauerja, Lainščka, Murna, Menarta, Župančiča, Maurerjeve ...

1 x: Poezija Karla Destovnika Kajuha (11 mladih in 3 odrasli bralci)

Mlade je Kajuhova poezija pretresla (vojni v Ukrajini in Gazi), spomenik padlih v vasi, pesnikova smrt. **Odrasli** Kajuhove pesmi poznajo, ugotavljajo, kako aktualne so.

Koordinatorica: MG srečanje 13. decembra, na obletnica rojstva Karla Destovnika Kajuha; mladi so presenetili s svojim odzivom. Govorili tudi o tem, da pokazati čustva ni nič sramotnega (nekateri učenci zafrkavajo vrstnike, ki berejo poezijo), mladi raje berejo proto kot poezijo.

1 x : Janez Menart: Pesmi (9 mladih in 8 odraslih bralcev)

Mladi : Na srečanju je vsaka učenka pesem prebrala na glas in jo interpretirala. Povedala je razlog za izbor in pojasnila, kako si je pesem razlagala in kakšno sporočilnost ima pesem zanj oziroma za bralca na splošno. **Odrasli :** Tudi učiteljice so si izbrale eno pesem, jo prebrale in razložile iz svojega zornega kota. Zanimivo je bilo, da sta bili dve isti pesmi: *Ljubi kruhek* in *Tristan in Izolda* izbrani od dveh učiteljic in tudi interpretacije so imele skupni imenovalce, a zelo različna pojasnila glede izbora in različno poglobljene razlage.

2 x : Feri Lainšček: NE (13 mladih in 8 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Večini je bila knjiga všeč, nekaj izmed njih je bilo neodločenih (rekli so, da jim je bila »nekje vmes«). Večina mladih je v zbirki našla svojo najljubšo pesem. Najbolj se je izpostavil fant iz 7. razreda, ki je rekel, da se popolnoma strinja z avtorjevo pesmijo o ocenah. Pri komentiranju naslova zbirke so mladi NE videli bolj kot upor, nestrinjanje. Mladim je bilo všeč, da je zbirka pesmi moderna, obravnava aktualne teme mladih, se hitro prebere in ni »zatežena« kot tisto, kar morajo prebrati kot obvezno branje. (2) Dekleta so ob posameznih pesmih spregovorila o svojem doživetju, razumevanja in doživljanju. Razveselile so se pripravljenih dobrot in kazalke, ki so je bralke dobile kot izkazano pozornost ob obisku.

Odrasli: (1) Knjiga jim je bila všeč. Naslov zbirke so komentirali, da je NE zelo pomemben, predvsem takrat, ko se postaviš zase. Mnenja so bili, da so včasih morali bolj ubogati in njihovo mnenje ni bilo vedno upoštevano (četudi so morebiti imeli prav). Razpravljali smo tudi o asertivnem vedenju, kjer svoje nestrinjanje izrazimo na spoštljiv način do sogovornika. Tudi odraslim je bil všeč sproščen slog pesmi, poskočen ritem. Komentirali so, da iz svojih

šolskih dni niso vajeni takih pesniških zbirk. (2) Srčno, intimno in neobvezujoče srečanje tistih, ki si tega želijo.

1 x: Feri Lainšček: Ne; Vinko Möderndorfer: Romeo in Julija iz sosednje ulice; Tone Pavček: Majnice idr. (3 mladi in 4 odrasle bralke)

Mladi: Učenca 4. razreda sta bila pri branju pesmic ponosna nase, da sta razumela vsebino prebranih pesmi in se o njih lahko tudi pogovarjala. Vsi trije so dejali, da so neizmerno uživali v kvizu z literarno vsebino. **Odrasli:** razočarani, ker se srečanja ni udeležilo več staršev in posledično tudi učencev.

1 x: Herman Potočnik: Noordung.doc (1 mladi in 9 odraslih bralcev)

Koordinatorica: Žal se je srečanja udeležil le en učenec. Termin srečanja ni bil primeren, saj se je na šoli namreč istočasno odvijalo računalniško opismenjevanje starejših, pri katerem so sodelovali tudi učenke medgeneracijskih srečanj. Najprej smo z udeleženci imeli »tiho vajo« – na liste smo napisali svoje komentarje. Nato je vsak svojega prebral. Sledilo je postavljanje vprašanj drug drugemu. Vsi (razen ene udeleženke, ki ni prebrala knjige v celoti) smo že doma ob branju knjige pripravili 5 vprašanj in odgovorov nanje. Vprašanja odraslih so bila »lahka«, češ da bi znali nanje odgovoriti tudi učenci. V sproščenem vzdušju smo se spoznavali: kdo od nas se boji poleta v vesolje in komu bi to bil izziv. Komentarji so vsebovali tako pohvale kot tudi pomanjkljivosti knjige, poleg tega pa še predloge za nadaljnje raziskovanje. Izbor knjige je bil na mestu, saj je le-ta pri vseh bralcih spodbudila naše zavedanje o pomembnem Slovcu ter pogled v naravoslovje, čeprav v veliki večini beremo o družboslovnih temah.

1 x: Poučna besedila (18 mladih in 2 odrasla bralca).

Koordinatorica: Učenci so bili zelo motivirani za branje poučnih knjig, sploh revij in enciklopedij. Včasih so samo tiho opazovali velike ilustracije in uživali v formatu in teksturi. Zanimivo je bilo spremljati odzive mladih bralcev, ki so in načenjali resne teme, kot npr. obnovljivi viri energije, okostja fosilov, naravne nesreče, nestanovitno vreme, poraba plastike v potrošni družbi. Odpirali so debate o pomembnih stvareh in s pomočjo knjig potešili svojo radovednost, kar nas je zelo razveselilo.

3 x: Poljuben izbor knjig; knjige, ki jih priporočamo idr. (43 mladih in 8 odraslih bralcev)

Mladi: (1) Nekateri radi berejo, radi imajo predvsem realistične knjige, v večini z mladostniškimi temami. Drugi radi posegajo po fantazijskih knjigah, dva učenca pa rada bereta tudi strokovne knjige. Bralnemu klubu se je pridružila tudi učenka, ki ne bere tako rada, vendar je videla v teh srečanjih priložnost, da spozna kakšne dobre knjige in se tako navduši nad branjem knjig. (2) Izbrali so zanimive knjige, največ jih je bilo iz nabora knjig za bralno značko. Učencem je bila pogovorna ura zelo všeč, saj so dobili nove bralne namige. Radi imajo priporočila vrstnikov in nekaj si jih je celo izposodilo knjigo, ki jo je prijatelj priporočal. Zanimivo jim je bilo tudi ocenjevanje knjig (5 zvezdic). **Odrasli:** (1) so dobrodošli, da delijo svoja iskrena mnenja, da dajejo predloge dobrih knjig za branje, da bodo na vseh srečanjih govorili o izbranih knjigah, hkrati pa bodo lahko delili tudi svoje osebne izkušnje in iskali povezave z v resničnem svetu z aktualizacijo tem. (2) Učiteljica je z zanimanjem prisluhnila razmišljanju učencev o prebranih knjigah. Učenci so bili sproščeni in odkrito

govorili o tem, kaj jim je bilo in kaj jim ni bilo všeč. Zanimivo je bilo, kako so se trudili, da bi ostale navdušili za branje. **Koordinatorica:** (1) Učenci se iskreno veselijo srečanj. Nekaj učencev je istih, kot v prejšnjem letu, hkrati pa so se bralnem klubu pridružili novi člani, kar kaže na zanimanje učencev za branje. Imajo tudi velika pričakovanja, zato bo moj cilj, da jim bom skušala pri tem čim bolj ustreči, da bodo dobili pozitivno izkušnjo branja in bralne kulture. (2) Na bralnem srečanju se je ponovno zbralo veliko učencev, nekaj manj učiteljev, zaradi ostalih obveznosti, ki so jih imeli ta dan. Všeč mi je bilo, da sta dva učenca prinesla s seboj knjigo, ki sta si jo izposodila v splošni knjižnici in je nimamo v šolski knjižnici. Preživeli smo prijetno druženje, ki smo ga zaključili z mislijo »Beremo, da se lažje pogovarjamo in da lažje razumemo sebe in druge«. Učenci in učitelji so predstavili izbrano knjigo, ki so jo v tem šolskem letu prebrali. Ocenili so jo in ostalim prisotnim razložili, zakaj jo priporočajo v branje. Vsak izmed udeležencev je izpolnil listek (v stilu instagram objave), na katerega je oceno in priporočilo tudi zapisal. Za vsako knjigo so zapisali tudi ključne besede za vsebino (vsebinske predmetne oznake). Priporočila so do konca šolskega leta visela na oglasni deski v šolski knjižnici. Poleg so bile izpostavljene tudi nekatere izmed priporočenih knjig. (3) Izbor knjige je bilo treba utemeljiti ob odlomku iz knjige. Mladi so presenetili s kakovostnimi knjigami, vrstniki so vzor; upokojena učiteljica je predstavila knjigo, kakršne so bile nekoč.

1 x: Pesmi Pavla Golie, Toneta Pavčka, Ferija Lainščka, Kajetana Koviča, Nika Grafenauerja, Tomaža Lavriča, Srečka Kosovela in Franceta Prešerna.

Mladi so bili pri branju pesmi sproščeni. Nekateri so recitali Prešernove pesmi, ki so se jih v preteklih tednih učili pri pouku. Čeprav jim je bilo težko, ko so se jo učili, so bili veseli in ponosni, da jo pripovedujejo na pamet. **Odrasli:** Učiteljice so z zanimanjem prisluhnile izboru pesmi, ki so si jih izbrali mladi. Tudi same so izbrale pesem in jo prebrale prisotnim.

Koordinatorica: Pesmi so izbrali udeleženci sami na knjižnih policah ali pa so jih prinesli od doma. Večina si je izbrala pesem v skladu s svojim počitjem (veselje, zaskrbljenost, igrivost, ljubezen...). Sama pa sem jim prebrala pesem Tomaža Lavriča iz zbirke *Mala vešča Lučka* z naslovom *Medmrežje* ob kateri smo se zelo nasmejali. Tako smo obeležili svetovni dan poezije.

5 x Uvodno srečanje (25 mladih in 35 odraslih bralcev)

Koordinatorice: (1) Udeleženci so se predstavili, povedali, zakaj so se pridružili MG skupini, zakaj in kaj radi berejo. (2) Predstavili so knjige, ki so jih brali med počitnicami (3) Udeleženci so se predstavili, povedali, zakaj so se pridružili MG skupini, zakaj in kaj radi berejo. (4) Uvodno srečanje so ponovili, da se je zbralo nekaj več bralcev.

Skupaj: 124 srečanj